

ความหนาแน่น และการกระจายพันธุ์ไผ่ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไถลึงว
(เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม) อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

DENSITY AND DISTRIBUTION OF BAMBOO IN THE WILDLIFE CONSERVATION
AREA OF WAT KLAU KANG WON (KHAO SARAPUDDEE SRI CHAROENTHUM),
HUNKA DISTRICT, CHAI NAT PROVINCE

รัฐพล ศรีประเสริฐ^{1*} อนงค์ หัมพานนท์¹ นรินทร คำหามา¹ จรัสศรี ตาลทรัพย์¹ ฮาซิมะห์ เจ๊ะเต็ง¹
สยาม อรุณศรีมรกต² ทนงศักดิ์ จงอนุรักษ์³ พระอธิการสำรวม สิริภทโท⁴ พระมณู ขนฺติธมฺโม⁴

Ratapol Sorprasert^{1*}, Anong Hambananda¹, Narinthom Dommran¹, Jarudsri Tamsap¹, Nasimah Cheteng¹,
Sayam Aroonsrimorakot², Thanongsak Jonganurak³, Phra Athikan Samruam Siripatho⁴, Phra
Manoon Khantithammo⁴

¹สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

¹Program in Biology, Faculty of Science, Chandrakasem Rajabhat University.

²คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

²Faculty of Environment and Resource Studies, Mahidol University.

³สำนักงานหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

³Office of the Forest Herbarium, National Park, Wildlife and Plant Conservation Department, Ministry of
Natural Resources and Environment.

⁴วัดไถลึงว (เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม) อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

⁴Wat Klai Kang Won (Khao Sarapuddee Sri Charoenthum), Hunka District, Chai Nat Province.

*Corresponding author, e-mail: somprasert_r@hotmail.com

Received: 3 November 2020; Revised: 3 March 2021; Accepted: 21 May 2021

บทคัดย่อ

ความหนาแน่นไผ่ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไถลึงว จำนวน 34 แปลง มีพื้นที่เท่ากับ 68 เฮกตาร์ หรือ 425 ไร่ พบกอไผ่ 5 ชนิด จำนวน 1,035 กอ เป็นไผ่รวก (*Thyrsostachys siamensis*) มากสุด รองลงมาคือไผ่ป่า (*Bambusa bambos*) ไผ่เลี้ยง (*B. multiplex*) ไผ่สีสุก (*B. blumeana*) และไผ่น้ำเต้า (*B. ventricosa*) จำนวน 865, 82, 60, 24 และ 4 กอ ตามลำดับ มีความหนาแน่นระหว่าง 15-22 กอต่อเฮกตาร์ โดยไผ่น้ำเต้ามีความหนาแน่นน้อยสุดเท่ากับ 0.06 กอต่อเฮกตาร์ ไผ่รวกมีความหนาแน่นมากที่สุดเท่ากับ 12.72 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือแปลง 31 เท่ากับ 2.00 กอต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือแปลง 11 เท่ากับ 46.00 กอต่อเฮกตาร์ จำนวนลำไผ่ 5 ชนิด เท่ากับ 46,624 ลำ เป็นไผ่รวกมากที่สุด รองลงมาคือไผ่สีสุก ไผ่ป่า ไผ่เลี้ยง และไผ่น้ำเต้าเท่ากับ 26,340 , 13,710 , 4,974 , 1,541 และ 59 ลำ ตามลำดับ มีความหนาแน่นเท่ากับ 685.64 ลำต่อเฮกตาร์ โดยไผ่น้ำเต้ามีความหนาแน่นน้อยสุดเท่ากับ 0.86 ลำต่อเฮกตาร์ ไผ่รวกมีความหนาแน่นมากที่สุดเท่ากับ 387.35 ลำต่อเฮกตาร์ การกระจายพันธุ์ไผ่ 5 ชนิด จำนวน 1,035 กอ ใน 34 แปลง แต่ละแปลงแบ่งเป็น 4 ส่วน พบว่าส่วน 2 มีการกระจายพันธุ์ไผ่มากที่สุด รองลงมาคือส่วน 3, 4, 1 เท่ากับ 307, 300, 227 และ 201 กอ

ตามลำดับ โดยส่วน 2 เป็นไผ่รวก ไผ่ป่า ไผ่เลี้ยง ไผ่สีสุก และไผ่น้ำเต้าเท่ากับ 243, 46, 10, 4 และ 4 กอตามลำดับ

คำสำคัญ: ความหนาแน่น การกระจายพันธุ์ ไผ่ เขาสารพัดดีศรีเจริญธรรม

Abstract

The density of bamboo in the wildlife conservation area of Wat Klai Kang Won, the sample of 34 plots equal to 68 Hectares (425 Rais) found 5 species of bamboo of 1,035 clumps, the most were Phai Rual (*Thyrsostachys siamensis*), the second were Phai Pa (*Bambusa bambos*), Phai Leung (*B. multiplex*), Phai Si Suk (*B. blumeana*), Phai Num Tao (*B. ventricosa*) and the clumps were 865, 82, 60, 24 and 4 clumps respectively. The density was 15-22 clumps/Hectare. Phai Num Tao has the lowest density of 0.06 clumps/Hectare. Phai Rual has the highest density of 12.72 clumps/Hectare. The least dense plot No. 31 equal to 2.00 clumps/Hectare. The most density was plot No.11 equal to 46.00 clumps/Hectare. The total bamboo clum of 5 species were 46,624 clum which is the highest Phai Rual. Followed by Phai Si Suk, Phai Pa, Phai Leung and Phai Num Tao were 26,340, 13,710, 4,974, 1,541 and 59 clum respectively. The density was 685.64 clum/Hectare, whereas the lowest density was Phai Num Tao was 0.86 clum/Hectare. The highest density was Phai Rual 387.35 clum/Hectare. The distribution of 5 species were 1,035 clumps in 34 plots which divided into 4 parts found that part 2 had highest distribution follow by part 3, 4, 1 were 307, 300, 227 and 201 clumps respectively. The part 2 had Phai Rual, Phai Pa, Phai Leung, Phai Si Suk and Phai Num Tao has density of 243, 46, 10, 4 and 4 clumps respectively.

Keywords: Density, Distribution, Bamboo, Khao Sarapuddee Sri Charoenthum

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงส่งเสริมการปลูกไผ่ตามแนวสันเขาหรือที่ลาดชันเพื่อยึดและรักษาความชุ่มชื้นของดิน เป็นป่าต้นน้ำ เป็นไม้โตเร็ว [1] ไผ่มีบทบาทต่อมนุษย์มาตั้งแต่อดีต เช่น รากเป็นยาขับปัสสาวะ ลำไผ่ก่อสร้างที่อยู่อาศัย หน่อใช้เป็นอาหาร และใบใช้ห่อขนม [2] วัดไกลกังวล ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอห้วยคา จังหวัดชัยนาท สร้างขึ้นในสมัยลพบุรี [3] ภายในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่าของวัดมีความหลากหลายพืชพรรณที่เป็นความได้เปรียบด้านต้นทุนทางธรรมชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (มจร.) จึงได้ศึกษาความหลากหลายของไม้ต้น [4] ความหลากหลายของพืชกาฝากมะม่วง [5] ความหลากหลายของไผ่และนิเวศวิทยาในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่าพบไผ่ 2 สกุล 5 ชนิด ได้แก่ ไผ่ป่า (*Bambusa bambos*) ไผ่สีสุก (*B. blumeana*) ไผ่เลี้ยง (*B. multiplex*) ไผ่น้ำเต้า (*B. vulgaris*) และไผ่รวก (*Thyrsostachys siamensis*) [6] (ภาพที่ 1) ปัจจุบันทั่วโลกพบไผ่ 111 สกุล 1,447 ชนิด [7] ในจำนวนนี้ประเทศไทยพบสกุล *Bambusa* 34 ชนิด และสกุล *Thyrsostachys* 2 ชนิด [8] ดังนั้นคณะผู้วิจัยเห็นคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพจึงได้ศึกษาความหนาแน่นและการกระจายพันธุ์ของไผ่ในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า วัดไกลกังวล ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ มจร. สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษพันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (โครงการอพ.สธ.)

ภาพที่ 1 ไม้ป่า (1) ไม้สีสุก (2) ไม้เลี้ยง (3) ไม้หน้าเต่า (4) และไม้รวก (5) ในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า วัดไกลกังวล [6]

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความหนาแน่นไม้ในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า วัดไกลกังวล
2. เพื่อศึกษาการกระจายพันธุ์ไม้ในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า วัดไกลกังวล

วิธีดำเนินการวิจัย

ไม้ที่ศึกษาครั้งนี้มี 5 ชนิด ได้แก่ ไม้ป่า (BKF.No. 115100) ไม้สีสุก (BKF.No. 111078) ไม้เลี้ยง (BKF.No. 17872) ไม้หน้าเต่า (BKF.No. 121761) และไม้รวก (BKF.No. 166102) (ภาพที่ 1) โดยตรวจสอบหาชนิดไม้จากเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็ม สมิตินันท์ [8] ไม้ในเมืองไทย [9] แล้วนำตัวอย่างไม้ไปเปรียบเทียบกับตัวอย่างพรรณไม้แห่งของสำนักงานหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพื่อให้ได้รหัสลำดับพรรณไม้แห่งของสำนักงานหอพรรณไม้ (Bangkok Forest Herbarium Number; BKF.No.) [6] ดำเนินการวิจัยระหว่างมกราคม พ.ศ. 2556 ถึงธันวาคม พ.ศ. 2559 ดังนี้

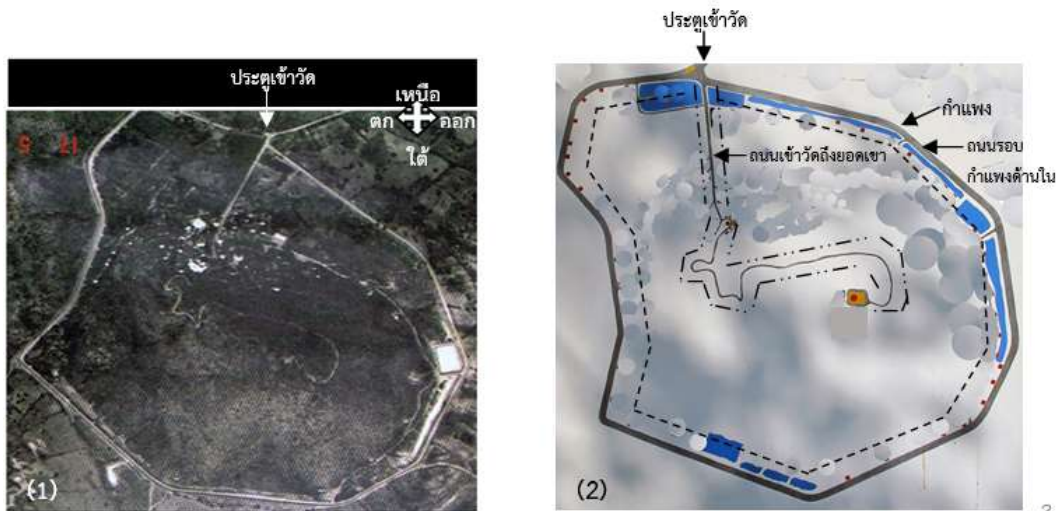
ศึกษาความหนาแน่นไม้ในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า วัดไกลกังวล

นำแผนผังพื้นที่วัดไกลกังวลมาศึกษาพื้นที่เพื่อศึกษาความหลากหลายของไม้ ซึ่งพื้นที่วัดตั้งอยู่บนเขาสารพัดดี มีบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า 2,400 ไร่ อยู่ภายในกำแพงล้อมรอบยาว 5 กิโลเมตร สูง 3.70 เมตร มีถนนรอบกำแพงด้านในกว้าง 5 เมตร ยาว 4,800 เมตร และถนนเข้าวัดถึงยอดเขากว้าง 5 เมตร ยาว 1,800 เมตร มากำหนดบริเวณศึกษา 2 บริเวณ ได้แก่ บริเวณ 1 ข้างถนนรอบกำแพงด้านใน วัดจากขอบถนนเข้าไปในบริเวณศึกษามีความกว้าง 100 เมตร ความยาว 200 เมตร รวม 24 แปลง (แปลง 1-24) มีพื้นที่ทั้งหมด 480,000 ตารางเมตร หรือ 300 ไร่ หรือ 48 เฮกตาร์ (hectare) บริเวณ 2 สองข้างทางถนนเข้าวัดถึงยอดเขา วัดจากขอบถนนทั้งสองฝั่งเข้าไปในบริเวณศึกษามีความกว้างฝั่งละ 50 เมตร ความยาวตามถนน 200 เมตร รวม 9 แปลง มีพื้นที่ 180,000 ตารางเมตร หรือ 112.50 ไร่ หรือ 18 เฮกตาร์ (ไม่รวมพื้นที่ถนน) ส่วนบนยอดเขา 1 แปลง แปลงมีความกว้าง 100 เมตร ความยาว 200 เมตร มีพื้นที่ 20,000 ตารางเมตร หรือ 12.50 ไร่ หรือ 2 เฮกตาร์ บริเวณ 2 มีจำนวน 10 แปลง (แปลง 25-34) มีพื้นที่รวมทั้งหมด 200,000 ตารางเมตร หรือ 125 ไร่ หรือ 20 เฮกตาร์ (ภาพที่ 2, 3) จากนั้นนับจำนวน และคำนวณความหนาแน่นกอและลำไม้

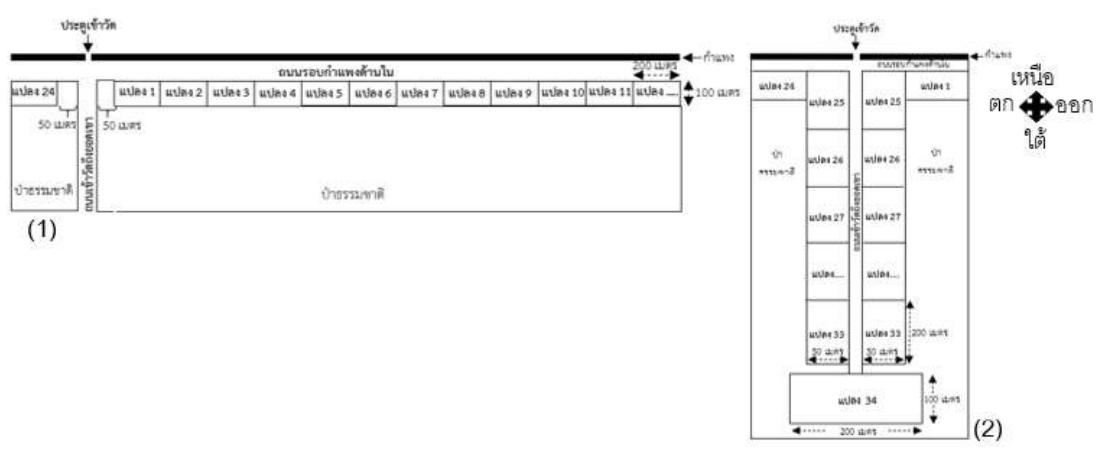
ศึกษาการกระจายพันธุ์ไม้ในบริเวณอนุรักษสัตว์ป่า วัดไกลกังวล

การกระจายพันธุ์ไม้ในบริเวณ 1 จำนวน 24 แปลง แต่ละแปลงแบ่ง 4 ส่วน ดังนี้ ส่วน 1 ห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 0-25 เมตร ส่วน 2 ห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 25-50 เมตร ส่วน 3 ห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 50-

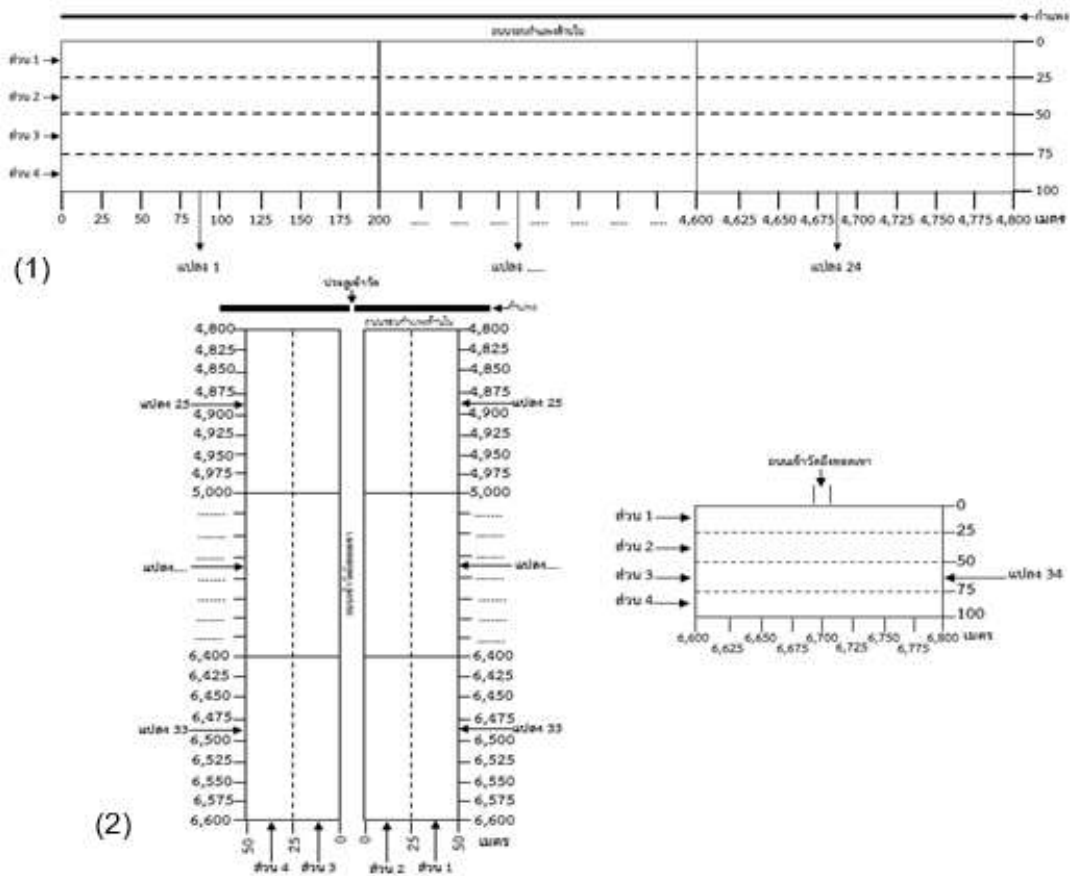
75 เมตร และส่วน 4 ห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 75-100 เมตร บริเวณ 2 สองข้างทางถนนเข้าวัดถึงยอดเขา จำนวน 10 แปลง คือแปลง 25-33 แต่ละแปลงแบ่ง 4 ส่วน โดยด้านทิศตะวันออกของถนนแบ่ง 2 ส่วน และด้านทิศตะวันตกของถนนแบ่ง 2 ส่วน ดังนี้ ด้านทิศตะวันออกห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 0-25 เมตร เป็นส่วน 2 ห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 25-50 เมตร เป็นส่วน 1 ด้านทิศตะวันตกห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 0-25 เมตร เป็นส่วน 3 ห่างจากขอบถนนช่วงระยะ 25-50 เมตร เป็นส่วน 4 ส่วนบนยอดเขา 1 แปลง คือแปลง 34 แบ่ง 4 ส่วน แต่ละส่วนกว้าง 25 เมตร และยาว 200 เมตร ได้แก่ ส่วน 1 ช่วงระยะ 0-25 เมตร ส่วน 2 ช่วงระยะ 25-50 เมตร ส่วน 3 ช่วงระยะ 50-75 เมตร ส่วนช่วงระยะ 75-100 เมตร (ภาพที่ 4) จากนั้นนับจำนวนชนิดกอไผ่ในแต่ละส่วนของแปลง (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 2 แผนผังถ่ายภาพทางอากาศ (1) และแผนผังบริเวณศึกษา (2) ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล
 หมายเหตุ: --- คือ บริเวณ 1 ถนนรอบกำแพงด้านใน --- คือ บริเวณ 2 สองข้างทางถนนเข้าวัดถึงยอดเขา
 ■ คือ บนยอดเขา ■ คือ สระน้ำ

ภาพที่ 3 แผนผังบริเวณ 1 ข้างถนนรอบกำแพงด้านใน จำนวน 24 แปลง (1) และบริเวณ 2 สองข้างทางถนนเข้าวัดถึงยอดเขา จำนวน 10 แปลง (2) ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

ภาพที่ 4 แผนผังบริเวณ 1 จำนวน 24 แปลง (1) และบริเวณ 2 จำนวน 10 แปลง (2) แต่ละแปลงแบ่ง 4 ส่วน ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไถลั้งวอล

ผลการวิจัย

ความหนาแน่นไฟในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไถลั้งวอล

จำนวนกอไฟ 5 ชนิด ใน 34 แปลง จำนวน 1,035 กอ พบไฟรวมมากที่สุด รองลงมาคือไผ่ป่า ไผ่เลี้ยง ไผ่สีสุก และไผ่น้ำเต้าจำนวน 865, 82, 60, 24 และ 4 กอ ตามลำดับ ไผ่ 5 ชนิด มีความหนาแน่นเท่ากับ 15.22 กอต่อเฮกตาร์ ไผ่น้ำเต้ามีความหนาแน่นน้อยสุดเท่ากับ 0.06 กอต่อเฮกตาร์ ไผ่รวมที่มีความหนาแน่นมากที่สุดเท่ากับ 12.72 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 31 เท่ากับ 2.00 กอต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 11 เท่ากับ 46.00 กอต่อเฮกตาร์ โดยแปลง 1 ไม่พบกอไฟ ความหนาแน่นไผ่ป่าเท่ากับ 1.21 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 15 และ 16 เท่ากับ 0.50 กอต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 5 เท่ากับ 27.50 กอต่อเฮกตาร์ แปลง 1, 3, 4, 8-14, 17-19 และ 21-34 ไม่พบกอไผ่ป่า ความหนาแน่นไฟรวมเท่ากับ 12.72 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 เท่ากับ 0.50 กอต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 11 เท่ากับ 46.00 กอต่อเฮกตาร์ แปลง 1 ไม่พบกอไฟรวม ความหนาแน่นไผ่สีสุกเท่ากับ 0.35 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 เท่ากับ 5.50 กอต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 เท่ากับ 6.50 กอต่อเฮกตาร์ แปลง 1-23 และ 26-34 ไม่พบกอไผ่สีสุก ความหนาแน่นไผ่เลี้ยงเท่ากับ 0.88 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 26 เท่ากับ 9.50 กอ

ต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 34 เท่ากับ 20.50 กอต่อเฮกตาร์ แปลง 1-25 และ 27-33 ไม่พบกอไผ่ เลี้ยง ความหนาแน่นไผ่น้ำเต้าเท่ากับ 0.06 กอต่อเฮกตาร์ แปลง 25 และ 34 ความหนาแน่นเท่ากับ 1.00 กอต่อ เฮกตาร์ โดยแปลง 1-24 และ 26-33 ไม่พบกอไผ่น้ำเต้า (ภาพที่ 5, 6)

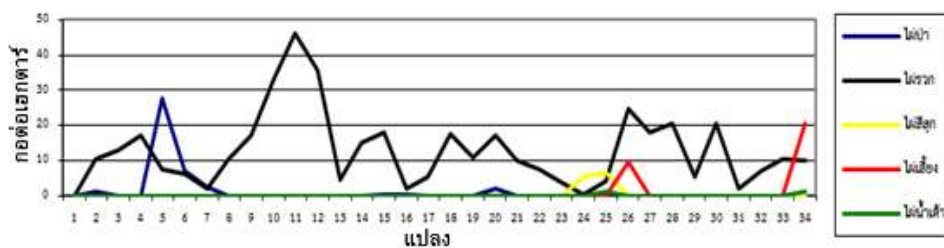
จำนวนลำไผ่ 5 ชนิด ทั้ง 34 แปลง พบ 46,624 ลำ โดยเป็นไผ่ป่า 4,974 ลำ ไผ่รวก 26,340 ลำ ไผ่สีสุก 13,710 ลำ ไผ่เลี้ยง 1,541 ลำ และไผ่น้ำเต้า 59 ลำ ซึ่งไผ่ทั้ง 5 ชนิด มีความหนาแน่นเท่ากับ 685.64 ลำต่อเฮกตาร์ ไผ่น้ำเต้ามีความหนาแน่นน้อยสุดเท่ากับ 0.86 ลำต่อเฮกตาร์ ไผ่รวกที่มีความหนาแน่นมากที่สุดเท่ากับ 387.35 ลำ ต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 23 เท่ากับ 76.00 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 เท่ากับ 6,429.00 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นไผ่ป่าเท่ากับ 73.15 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อย สุดคือ แปลง 16 เท่ากับ 32.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 5 เท่ากับ 1,687.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นไผ่รวกเท่ากับ 387.35 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 เท่ากับ 12.00 ลำต่อ เฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 26 เท่ากับ 1,146.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นไผ่สีสุกเท่ากับ 201.62 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 เท่ากับ 876.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุด คือ แปลง 25 เท่ากับ 5,978.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นไผ่เลี้ยงเท่ากับ 22.66 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่น น้อยสุดคือ แปลง 26 เท่ากับ 121.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 34 เท่ากับ 649.00 ลำต่อ เฮกตาร์ ความหนาแน่นไผ่น้ำเต้าเท่ากับ 0.86 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 34 เท่ากับ 13.50 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 เท่ากับ 16.00 ลำต่อเฮกตาร์ (ภาพที่ 7, 8)

การกระจายพันธุ์ไผ่ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

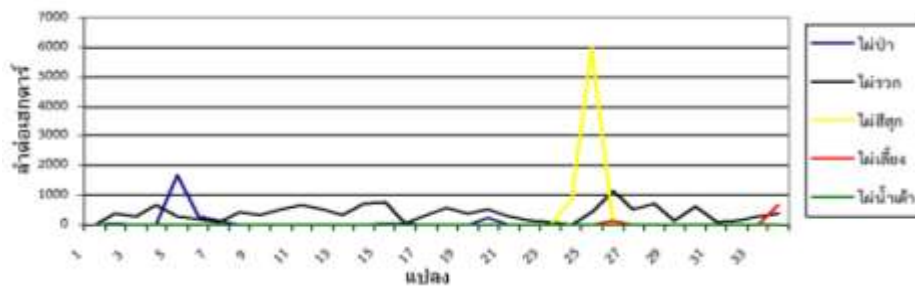
การกระจายพันธุ์ไผ่ 5 ชนิด จำนวน 1,035 กอ ใน 34 แปลง แต่ละแปลงแบ่ง 4 ส่วน พบว่าส่วน 2 มีการ กระจายมากที่สุด รองลงมาคือ ส่วน 3, 4 และ 1 เท่ากับ 307, 300, 227 และ 201 กอ ตามลำดับ โดยส่วน 2 เป็นไผ่รวก 243 กอ ไผ่ป่า 46 กอ ไผ่เลี้ยง 10 กอ ไผ่สีสุก 4 กอ และไผ่น้ำเต้า 4 กอ ส่วน 3 เป็นไผ่รวก 261 กอ ไผ่ป่า 22 กอ ไผ่ เลี้ยง 10 กอ และไผ่สีสุก 7 กอ ส่วน 4 เป็นไผ่รวก 201 กอ ไผ่เลี้ยง 20 กอ และไผ่ป่า 6 กอ ส่วน 1 เป็นไผ่รวก 160 กอ ไผ่เลี้ยง 20 กอ ไผ่สีสุก 13 กอ และไผ่ป่า 8 กอ การกระจายพันธุ์ไผ่แต่ละชนิด พบไผ่รวก 865 กอ กระจายในส่วน 3 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วน 2, 4 และ 1 เท่ากับ 261, 243, 201 และ 160 กอ ตามลำดับ ไผ่ป่า 82 กอ กระจายในส่วน 2 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วน 3, 1 และ 4 เท่ากับ 46, 22, 8 และ 6 กอ ตามลำดับ ไผ่เลี้ยง 60 กอ กระจายในส่วน 1 และ 4 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วน 2 และ 3 เท่ากับ 20, 20, 10 และ 10 กอ ตามลำดับ ไผ่สีสุก 24 กอ กระจายในส่วน 1 มากที่สุด รองลงมาคือ ส่วน 3 และ 2 เท่ากับ 13, 7 และ 4 กอ ตามลำดับ ไผ่น้ำเต้า 4 กอ กระจายในส่วน 2 (ภาพที่ 9-12)

แปลง	ไผ่ดำ		ไผ่รวก		ไผ่สีสุก		ไผ่เลี้ยง		ไผ่บ้านคำ		รวม	รวม
	จำนวนกอ	ความหนาแน่น	จำนวนกอ	ความหนาแน่น	จำนวนกอ	ความหนาแน่น	จำนวนกอ	ความหนาแน่น	จำนวนกอ	ความหนาแน่น		
1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	2.00	1.00	21.00	10.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	23.00	11.50
3	0.00	0.00	26.00	13.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	26.00	13.00
4	0.00	0.00	34.00	17.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	34.00	17.00
5	25.00	27.50**	13.00	7.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	70.00	35.00
6	14.00	7.00	12.00	6.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	26.00	13.00
7	5.00	2.50	4.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.00	4.50
8	0.00	0.00	21.00	10.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	21.00	10.50
9	0.00	0.00	34.00	17.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	34.00	17.00
10	0.00	0.00	44.00	22.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	44.00	22.00
11	0.00	0.00	32.00	16.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	32.00	16.00
12	0.00	0.00	71.00	35.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	71.00	35.50
13	0.00	0.00	9.00	4.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.00	4.50
14	0.00	0.00	30.00	15.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30.00	15.00
15	1.00	0.50*	36.00	18.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	37.00	18.50
16	1.00	0.50*	4.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	2.50
17	0.00	0.00	13.00	6.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13.00	6.50
18	0.00	0.00	33.00	16.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	33.00	16.50
19	0.00	0.00	22.00	11.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	22.00	11.00
20	4.00	2.00	34.00	17.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	38.00	19.00
21	0.00	0.00	20.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20.00	10.00
22	0.00	0.00	15.00	7.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15.00	7.50
23	0.00	0.00	7.00	3.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.00	3.50
24	0.00	0.00	1.00	0.50*	11.00	5.50*	0.00	0.00	0.00	0.00	12.00	6.00
25	0.00	0.00	9.00	4.50	13.00	6.50**	0.00	0.00	2.00	1.00	23.00	11.50
26	0.00	0.00	49.00	24.50	0.00	0.00	19.00	9.50*	0.00	0.00	68.00	34.00
27	0.00	0.00	34.00	17.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	34.00	17.00
28	0.00	0.00	41.00	20.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	41.00	20.50
29	0.00	0.00	11.00	5.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.00	5.50
30	0.00	0.00	41.00	20.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	41.00	20.50
31	0.00	0.00	4.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00	2.00*
32	0.00	0.00	14.00	7.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	14.00	7.00
33	0.00	0.00	21.00	10.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	21.00	10.50
34	0.00	0.00	20.00	10.00	0.00	0.00	41.00	20.50**	2.00	1.00	63.00	31.50
รวม	82.00	-	865.00	-	24.00	-	60.00	-	4.00	-	1,035.00	-
ความหนาแน่นกอต่อเฮกตาร์	-	1.21	-	12.72	-	0.35	-	0.88	-	0.06	-	15.22

ภาพที่ 5 จำนวนและความหนาแน่นกอ (กต่อเฮกตาร์) ไผ่ 5 ชนิด ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล
 หมายเหตุ: 1 แปลง มีพื้นที่ 2 เฮกตาร์ ทั้งหมด 34 แปลง มีพื้นที่ 68 เฮกตาร์ * คือ ความหนาแน่นน้อยสุด
 ** คือ ความหนาแน่นมากที่สุด

ภาพที่ 6 ความหนาแน่นกอไผ่ 5 ชนิด ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

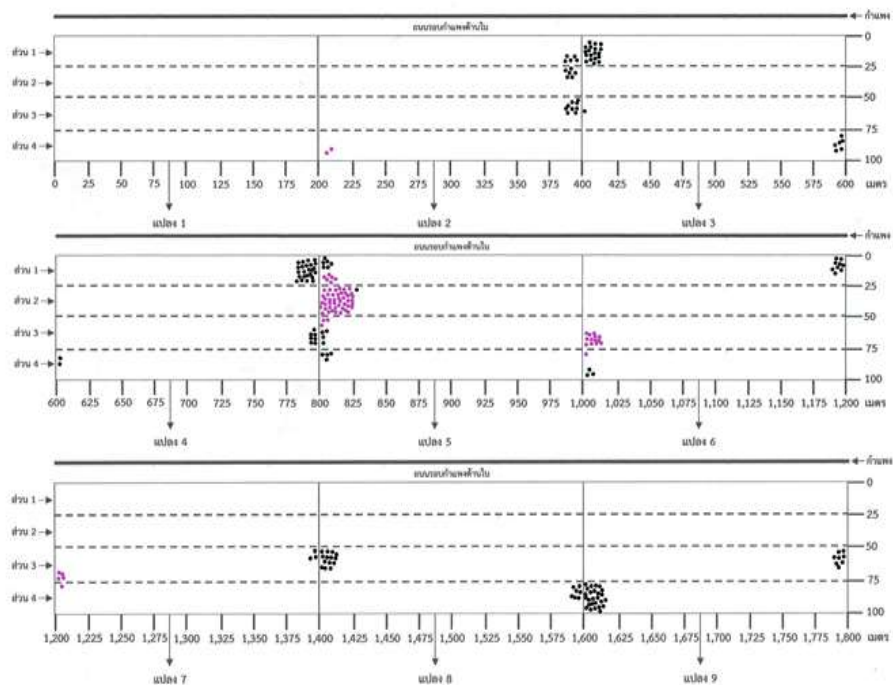
ภาพที่ 7 ความหนาแน่นลำไม้ 5 ชนิด ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

แปลง	ไม้ป่า		ไม้รวก		ไม้สัก		ไม้เบญจ		ไม้จำคำ		รวม	รวมความหนาแน่น
	จำนวนลำ	ความหนาแน่น	จำนวนลำ	ความหนาแน่น	จำนวนลำ	ความหนาแน่น	จำนวนลำ	ความหนาแน่น	จำนวนลำ	ความหนาแน่น		
1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	72.00	36.00	775.00	387.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	847.00	423.50
3	0.00	0.00	378.00	189.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	378.00	189.00
4	0.00	0.00	1357.00	678.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1357.00	678.50
5	3373.00	1687.50**	370.00	185.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3943.00	1972.50
6	365.00	182.50	348.00	174.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	913.00	456.50
7	299.00	149.50	153.00	76.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	452.00	226.00
8	0.00	0.00	835.00	417.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	835.00	417.50
9	0.00	0.00	580.00	290.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	580.00	290.00
10	0.00	0.00	1073.00	536.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1073.00	536.50
11	0.00	0.00	1333.00	676.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1333.00	676.50
12	0.00	0.00	1067.00	533.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1067.00	533.50
13	0.00	0.00	656.00	328.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	656.00	328.00
14	0.00	0.00	1466.00	733.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1466.00	733.00
15	76.00	38.00	1579.00	789.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1655.00	827.50
16	85.00	42.50*	113.00	57.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	198.00	90.00
17	0.00	0.00	585.00	292.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	585.00	292.50
18	0.00	0.00	1168.00	584.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1168.00	584.00
19	0.00	0.00	802.00	401.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	802.00	401.00
20	522.00	261.00	1044.00	522.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1566.00	783.00
21	0.00	0.00	356.00	178.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	356.00	178.00
22	0.00	0.00	304.00	152.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	304.00	152.00
23	0.00	0.00	152.00	76.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	152.00	76.00*
24	0.00	0.00	24.00	12.00*	1753.00	876.50**	0.00	0.00	0.00	0.00	1777.00	888.50
25	0.00	0.00	829.00	414.50	11927.00	5978.50**	0.00	0.00	32.00	16.00**	12858.00	6429.00**
26	0.00	0.00	2293.00	1146.50**	0.00	0.00	243.00	121.50*	0.00	0.00	2536.00	1268.00
27	0.00	0.00	1070.00	535.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1070.00	535.00
28	0.00	0.00	1421.00	710.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1421.00	710.50
29	0.00	0.00	285.00	142.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	285.00	142.50
30	0.00	0.00	1272.00	636.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1272.00	636.00
31	0.00	0.00	185.00	92.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	185.00	92.50
32	0.00	0.00	279.00	139.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	279.00	139.50
33	0.00	0.00	584.00	292.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	584.00	292.00
34	0.00	0.00	739.00	369.50	0.00	0.00	1298.00	649.00**	27.00	13.50*	2064.00	1032.00
รวม	4974.00	-	26340.00	-	13710.00	-	1541.00	-	59.00	-	46626.00	-
ความหนาแน่นค่าต่อเฮกตาร์	-	73.15	-	387.35	-	201.62	-	22.66	-	0.86	-	685.64

ภาพที่ 8 จำนวนและความหนาแน่นลำ (ลำต่อเฮกตาร์) ไม้ 5 ชนิด ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล
 หมายเหตุ: 1 แปลง มีพื้นที่ 2 เฮกตาร์ ทั้งหมด 34 แปลง มีพื้นที่ 68 เฮกตาร์ * คือ ความหนาแน่นน้อยสุด
 ** คือ ความหนาแน่นมากที่สุด

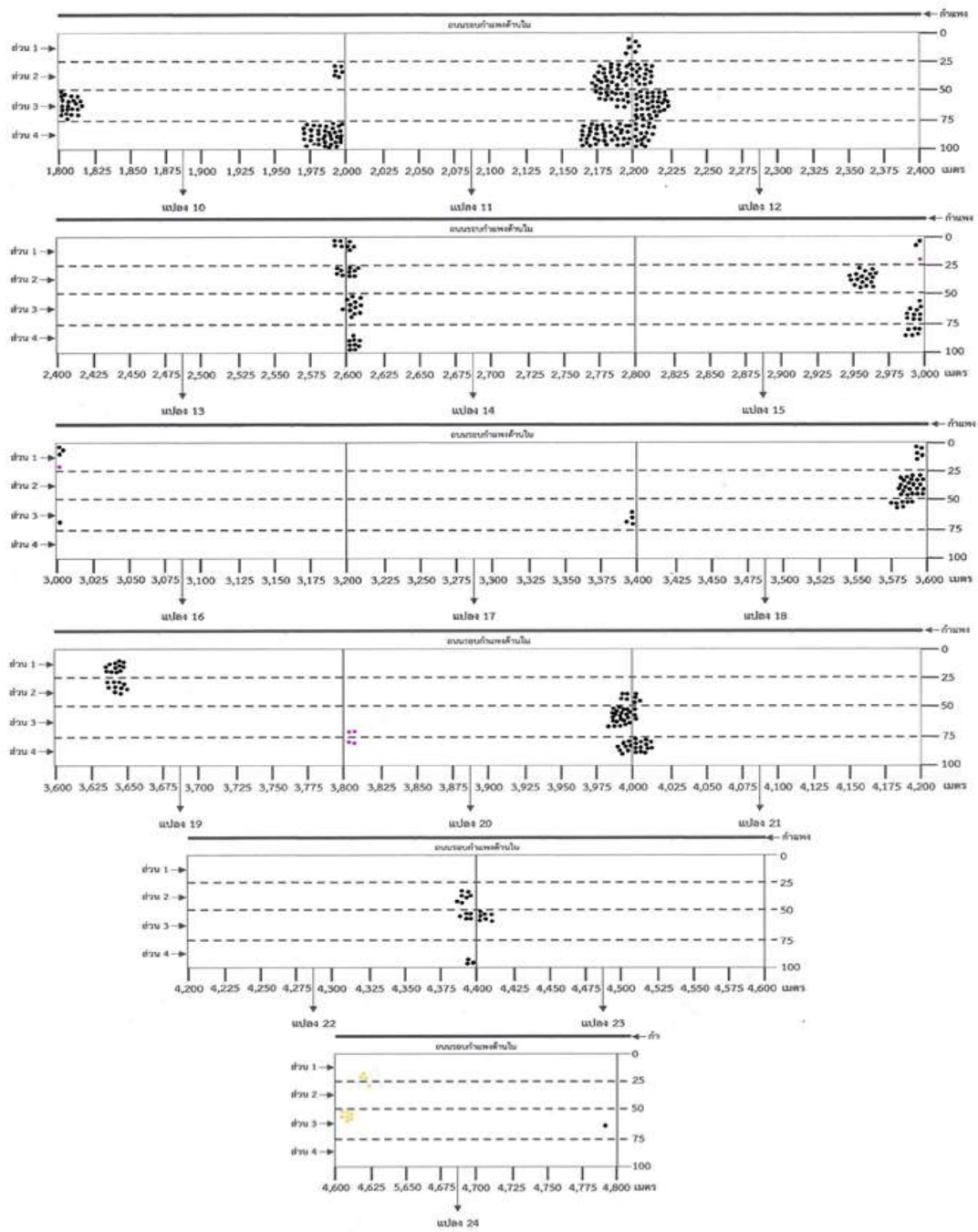
หน่วย	ส่วน 1					ส่วน 2					ส่วน 3					ส่วน 4					รวม 4 ส่วน						
	กอไผ่					กอไผ่					กอไผ่					กอไผ่											
	ป่า	รวม	สีสุก	เมื่อ	น้ำค้าง	รวม	ป่า	รวม	สีสุก	เมื่อ	น้ำค้าง	รวม	ป่า	รวม	สีสุก	เมื่อ	น้ำค้าง	รวม	ป่า	รวม		สีสุก	เมื่อ	น้ำค้าง	รวม		
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
2	0	6	0	0	0	6	0	6	0	0	0	6	0	9	0	0	0	9	2	0	0	0	0	2	25		
3	0	19	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	26		
4	0	25	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	0	2	0	0	0	0	2	34		
5	6	6	0	0	0	12	66	1	0	0	0	67	3	4	0	0	7	0	4	0	0	0	0	4	70		
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	9	0	0	0	22	1	3	0	0	0	0	4	26	
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	8	1	0	0	0	0	0	1	9	
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	0	14	0	7	0	0	0	0	7	21	
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8	0	26	0	0	0	0	26	54	
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0	22	0	38	0	0	0	0	38	66	
11	0	3	0	0	0	3	0	30	0	0	0	30	0	19	0	0	0	19	0	40	0	0	0	0	40	92	
12	0	3	0	0	0	3	0	15	0	0	0	15	0	36	0	0	0	36	0	17	0	0	0	0	17	71	
13	0	4	0	0	0	4	0	4	0	0	0	4	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9	30
14	0	4	0	0	0	4	0	8	0	0	0	8	0	11	0	0	0	11	0	9	0	0	0	0	9	30	
15	1	2	0	0	0	3	0	18	0	0	0	18	0	10	0	0	0	10	0	6	0	0	0	0	6	37	
16	1	3	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	11
17	0	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4	11
18	0	5	0	0	0	5	0	23	0	0	0	23	0	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	7	23
19	0	12	0	0	0	12	0	10	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	22
20	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	2	22	0	0	0	24	2	8	0	0	0	0	10	56	
21	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0	3	0	0	0	3	0	13	0	0	0	0	13	20	
22	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	0	5	0	0	0	5	0	3	0	0	0	0	3	13	
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	7	7
24	0	0	3	0	0	3	0	0	1	0	0	1	0	1	7	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	8	12
25	0	8	10	0	0	18	0	0	3	0	0	3	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	23
26	0	21	0	13	0	34	0	22	0	0	0	22	0	2	0	0	0	2	0	6	0	0	0	0	0	6	68
27	0	13	0	0	0	13	0	10	0	0	0	10	0	11	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	11	36
28	0	1	0	0	0	1	0	30	0	0	0	30	0	6	0	0	0	6	0	4	0	0	0	0	0	4	41
29	0	1	0	0	0	1	0	7	0	0	0	7	0	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3	11
30	0	3	0	0	0	3	0	22	0	0	0	22	0	13	0	0	0	13	0	1	0	0	0	0	1	41	
31	0	2	0	0	0	2	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	4
32	0	1	0	0	0	1	0	7	0	0	0	7	0	6	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	6	14
33	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8	0	10	0	0	0	10	0	3	0	0	0	0	0	3	21
34	0	9	0	7	0	16	0	2	0	0	2	0	2	0	10	0	0	12	0	7	0	20	0	0	27	63	
รวม	8	140	13	20	0	201	66	243	4	10	4	307	22	261	7	10	0	300	6	201	0	20	0	227	1,035		

ภาพที่ 9 การกระจายพันธุ์ไผ่ 5 ชนิด ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

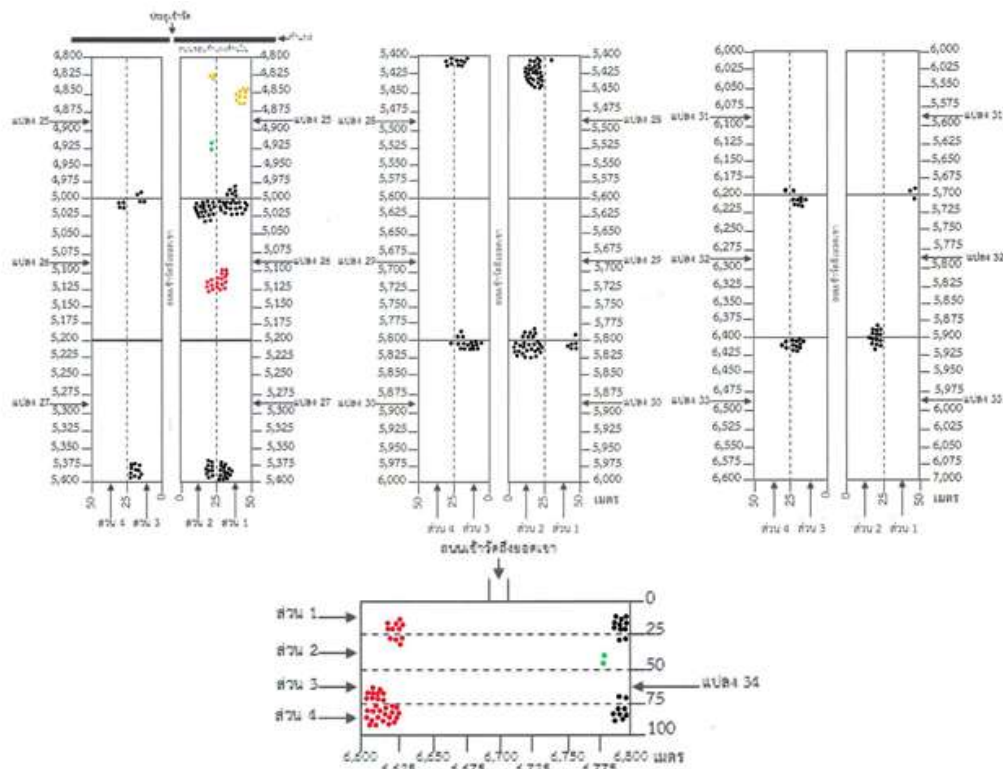
ภาพที่ 10 การกระจายพันธุ์ไผ่ในแปลง 1-9 บริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

หมายเหตุ: ● คือไผ่รวก ● คือไผ่ป่า

ภาพที่ 11 การกระจายพันธุ์ไผ่ในแปลง 10-24 บริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

หมายเหตุ: ● คือไผ่รวก ● คือไผ่ป่า ● คือไผ่สีสุก

ภาพที่ 12 การกระจายพันธุ์ใยในแปลง 25-34 บริเวณนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล

หมายเหตุ: ● คือไผ่รวก ● คือไผ่สีสุก ● คือไผ่น้ำเต้า ● คือไผ่เลี้ยง

สรุปและอภิปรายผล

ความหนาแน่นใยในบริเวณนุรักษ์สัตว์ป่า มีจำนวนกอไผ่พบไผ่รวกมากที่สุด รองลงมาคือไผ่ป่า ไผ่เลี้ยง ไผ่สีสุก และไผ่น้ำเต้า ตามลำดับ ไผ่ 5 ชนิด มีความหนาแน่น 15.22 กอต่อเฮกตาร์ โดยไผ่น้ำเต้ามีความหนาแน่นน้อยสุด ไผ่รวกที่มีความหนาแน่นมากที่สุด แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 31 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 11 ซึ่งแปลง 1 ไม่พบกอไผ่ เนื่องจากทางวัดนำพื้นที่ไปจัดทำสวนบุปผาชาติเฉลิมพระเกียรติ ส่วนความหนาแน่นไผ่ป่า 1.21 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 15 และ 16 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 5 ส่วนแปลง 1, 3, 4, 8-14, 17-19 และ 21-34 ไม่พบกอไผ่ป่า ความหนาแน่นไผ่รวก 12.72 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 11 ส่วนแปลง 1 ไม่พบกอไผ่รวก ความหนาแน่นไผ่สีสุก 0.35 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 ส่วนแปลง 1-23 และ 26-34 ไม่พบกอไผ่สีสุก ความหนาแน่นไผ่เลี้ยง 0.88 กอต่อเฮกตาร์ แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 26 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 34 ส่วนแปลง 1-25 และ 27-33 ไม่พบกอไผ่เลี้ยง ความหนาแน่นไผ่น้ำเต้า 0.06 กอต่อเฮกตาร์ ส่วนแปลง 25 และ 34 ความหนาแน่นเท่ากัน โดยแปลง 1-24 และ 26-33 ไม่พบกอไผ่น้ำเต้า จำนวนลำไผ่พบ 46,624 ลำ โดยเป็นไผ่ป่า 4,974 ลำ ไผ่รวก 26,340 ลำ ไผ่สีสุก 13,710 ลำ ไผ่เลี้ยง 1,541 ลำ และไผ่น้ำเต้า 59 ลำ ซึ่งไผ่ทั้ง 5 ชนิด มีความหนาแน่น 685.64 ลำต่อเฮกตาร์ ไผ่น้ำเต้ามีความหนาแน่นน้อยสุด ไผ่รวกที่มีความหนาแน่นมากที่สุด แปลงที่มีความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 23 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 ความหนาแน่นไผ่ป่า 73.15 ลำต่อเฮกตาร์ ความ

หนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 16 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 5 ความหนาแน่นไผ่รวก 387.35 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 26 ความหนาแน่นไผ่สีสุก 201.62 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 24 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 ความหนาแน่นไผ่เลี้ยง 22.66 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 26 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 34 ความหนาแน่นไผ่น้ำเต้า 0.86 ลำต่อเฮกตาร์ ความหนาแน่นน้อยสุดคือ แปลง 34 ความหนาแน่นมากที่สุดคือ แปลง 25 การที่บ้างแปลงมีความหนาแน่นน้อยอาจเนื่องมาจากในพื้นที่แปลงมีสระน้ำขนาดใหญ่รองรับน้ำจากยอดเขา ซึ่งแปลงที่พบสระน้ำได้แก่ แปลง 5, 6, 7, 8, 9, 17, 20, 24 และ 25 จำนวนกอไผ่พบไผ่รวกมากที่สุด รองลงมาคือไผ่ป่า ไผ่เลี้ยง ไผ่สีสุก และไผ่น้ำเต้า ตามลำดับ จากการศึกษายังพบกอไผ่ตายเนื่องจากการพังทลายของดินอันเนื่องมาจากการไหลของน้ำบนภูเขา และการกัดกินหน่อไผ่ของสัตว์ป่า [6] ส่วน สุธศักดิ์ เรื่องจันทร์ [10] รายงานว่าไผ่ในป่าห้วยแม่ละมูน และป่าห่มองกระแทะ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี พบความหนาแน่นไผ่ 105.01 กอต่อเฮกตาร์ การศึกษาแสดงให้เห็นอีกว่าการที่ไผ่รวกเป็นไผ่ที่มีความหนาแน่นมากอาจเนื่องมาจากเป็นไผ่ที่มีการเจริญเติบโตดีสอดคล้องกับ จรัล เห็นพิทักษ์ [11] รายงานว่าไผ่รวกมีการเจริญเติบโตดีทั้งการให้จำนวนหน่อ การเจริญด้านความสูงและขนาดลำ ประกอบกับเป็นไผ่ที่มีการเติบโตและกระจายพันธุ์ได้ทั่วไปในป่าทุกประเภทและเกือบทุกภูมิภาคของไทย [12]

การกระจายพันธุ์ไผ่ 5 ชนิด จำนวน 1,035 กอ ใน 34 แปลง แต่ละแปลงแบ่ง 4 ส่วน พบว่าส่วน 2 มีการกระจายมากที่สุด รองลงมาคือ ส่วน 3, 4 และ 1 เท่ากับ 307, 300, 227 และ 201 กอ ตามลำดับ จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าไผ่มีการกระจายพันธุ์ได้ทั้ง 34 แปลง ตั้งแต่บริเวณ 1 ข้างถนนรอบกำแพงด้านใน และบริเวณ 2 สองข้างทางถนนเข้าวัดถึงยอดเขา สอดคล้องกับ สุธศักดิ์ เรื่องจันทร์ และเชาว์ ชัชพงศ์ [13] รายงานว่าไผ่มีการกระจายพันธุ์อยู่ในป่าผลัดใบทุกระดับความสูงของพื้นที่ ขณะที่รัฐพล ศรประเสริฐ และคณะ [6] พบไผ่ในบริเวณอนุรักษ์สัตว์ป่า วัดไกลกังวล ในทุกระดับความสูงของพื้นที่ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 37-375 เมตร

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

ส่งเสริมการปลูกไผ่เป็นพืชเศรษฐกิจ พืชโตเร็ว เจริญได้ในสภาพทุกพื้นที่ ทุกระดับความสูงของพื้นที่ และไม่ยุ่งยากในการดูแลรักษา

การนำไปใช้ประโยชน์

1. สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นฐานข้อมูลพันธุกรรมพืชของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ มหาวิทยาลัย และท้องถิ่น
2. ปลูกไผ่เป็นแนวปะทะลดความเร็วลม ปลูกตามแนวริมน้ำเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน ทำให้พื้นที่มีความสวยงาม
3. ใต้แนวทางในการบริหารจัดการไผ่ และแนวทางการปลูก บำรุงรักษาพันธุ์ การขยายพันธุ์ไผ่
4. ข้อมูลพื้นฐานในการต่อขยายผลงานวิจัย เช่น การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ใต้ทรงพุ่มระหว่างกอไผ่ได้แก่ การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการปลูกสวนป่าไผ่ (bamboo plantation) ใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อการใช้ประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

[1] Botanical Garden Organization. (2011). *Plants Therdtthai King*. Chiang Mai Province: Wanidaa Printing.

- [2] Yangphathana, P. & Thaworn, R. (2014). Diversity and uses of bamboo in Thailand. In *Bamboo and Livelihoods in Thailand: Local Knowledge and Management*. Bangkok: Doo My Base Co., Ltd.
- [3] Upatathako, B., Thitilapho, Y., Methapirato, A., Suramane, P. & Huttakosol, R. (2010). *History of Wat Klai Kang Won (Khao Sarapuddee Sri Charoenthum)*. Lopburi Province: Krung Thai Printing.
- [4] Chemea, F., Rungsaveat, Kathong, S., Aichum, C., Sanboonyoung, W., Hambananda, A., Sornprasert, R., Aroonsrimorakot, S., Jonganurak, T. & Siripatho, S. (2013). The diversity and utilization of plants in the wildlife conservation area at Wat Klai Kang Won (Khao Sarapuddee Sri Charoenthum), Hunka District, Chainat Province. In *The 6th Academic Conference of RSPG Academic Working Group "Thai Resources: Bring the Best Thai Thing to the World"*. Kanchanaburi Province.
- [5] Rungsaveat, P., Aichum, C., Kathong, S., Chemea, F., Sanboonyoung, W., Hambananda, A., Sornprasert, R., Aroonsrimorakot, S., Jonganurak, T. & Siripatho, S. (2015). Diversity of Kafak Ma Muang (*Dendrophthoe pentandra* (L.) Miq.) and host plant in wildlife conservation area of Wat Klai Kang Won (Khao Sarapuddee Sri Charoenthum), Hunka District, Chainat Province. *Thai Journal of Forestry*, 34(2), 73-83.
- [6] Sornprasert, R., Aroonsrimorakot, S., Hambananda, A., Jonganurak, T., Siripatho, S., Dommran, N., Tarnsap, J. & Cheteng, N. (2020). Diversity and ecology of bamboo in the wildlife conservation area of Wat Klai Kang Won (Khao Sarapuddee Sri Charoenthum), Hunka District, Chai Nat Province. In *The 6th National and International Academic Conference "Rajabhat Research"*. Bangkok: Chandrakasem Rajabhat University.
- [7] Ohrnberger, D. (1999). *The Bamboos of the World: Annotated Nomenclature and Literature of the Species and the Higher and Lower Taxa*. Amsterdam: Elsevier Science BV.
- [8] Office of the Forest Herbarium. (2014). *Tem Smitinand's Thai Plant Names*. Bangkok: Office of the Forest Herbarium, Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation,
- [9] Sungkaew, S., Teerawatananon, A. & Jindawong, K. (2011). *Bamboo of Thailand*. Bangkok: Baanlaesuan Printing
- [10] Ruangchan, S. & Chutpong, C. (1985). Guidelines for determining bamboo quantity. In *Bamboo seminar*. Faculty of Forestry, Kasetsart University.
- [11] Henpithaksa, C. (2010). Growth performance of 5 bamboo varieties plantation at kanchanaburi research station. *Agricultural Science Journal*. 41(3/1), 461-464.
- [12] Protected Area Rehabilitation and Development Office. (2012). *Thailand Bamboo Survey 2009*. Bangkok: Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation.
- [13] Ruangchan, S. (1985). Survey for the capacity of bamboo in natural forests. In *Seminar on Bamboo*. Faculty of Forestry, Kasetsart University.